

Poetsploeg ontdekt oude kaarten achter kerkaltaar

KAMPENHOUT — Een merkwaardige ontdekking werd zopas gedaan in St.-Stefanuskerk in Nederokkerzeel, waar een groep vrijwilligers samen met leden van het kerkbestuur, het kerkkoor opfriste ter gelegenheid van de Paasfeesten. Emiel Carre, voorzitter van de kerkraad, vertelde ons dat penningmeester Fernand Hargot een oude brandkoffer achter het altaar schoonmaakte en in de onderste lade een bundeltje papieren ontdekte, dat achteraf een reeks van 6 kaarten bleek te bevatten, handelend over de goederen van St.-Michielsabdij in Nederokkerzeel, opgesteld door landmeter Corn. Louis in mei 1661.

Vijf van deze plattegronden (het nummer 4 ontbreekt) worden aangevuld door een grote tekening over het Huys van List, zijnde de residentie van de provisor van de abdij ter plaatse. Het oudste Hof van List stond reeds vermeld in een pachtcontract van 1256, waarbij ridder Franco en echtgenote Lutgardis hof en goederen onder Nederokkerzeel afstonden aan de abdij van St.-Michiels. Begin 17de eeuw werd het hof gesloopt en in 1617 vervangen door het nieuwe Huys van List, ook kasteel geheten. Opgeheven op 1 september 1797 door de Franse bezetter, werd het gepacht door Daniël Boels, maar was eigendom van zekere Blijckaerts, die het in 1836 verkocht aan Charles Vander Linden d'Hoogvorst, burgemeester van Kampenhout (1818-47), die het liet slopen en de kasteelin-

gang afstond als nieuw portaal van St.-Antoniuserk langsheen de Haachtstraat te Buken (1842-44).

Repliek

Professor Mertens de Wilmars, eigenaar van het kasteel Ter Balkt in Nederokkerzeel, is eveneens in het bezit van een „Caert van Listers Huys”, in hetzelfde jaar en door dezelfde landmeter opgesteld in opdracht van abt Macarius Simeon. De zopas ontdekte kaarten zijn evenwel veel beter gedetailleerd en alle gebouwen van het dorp staan er in kleur op afgebeeld. Bovendien komen er ook de landerijen en woningen op voor, die geen eigendom van de abdij waren.

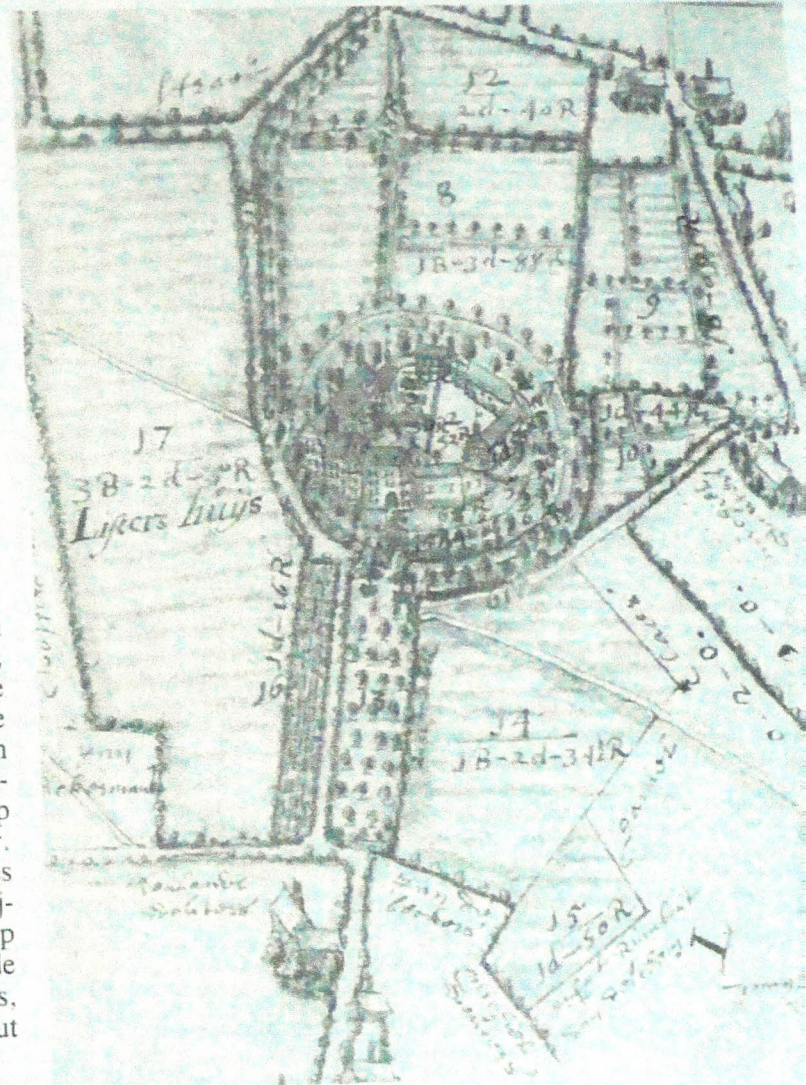
Zo zien we een „prentkaart” van de toenmalige dorpskern met kerk, pastorie, dorpscamme en meierij; verder een afbeel-

ding van het Spaans Hof (1654) aan de Peperstraat; een hofstede op de Lille Bogaerde onder Erps; 't Schalien Dack, gelegen „op den wegh naer Bueken”, enz. Merkwaardig is bovendien het kasteeltje „Oude Keikavehof”, toentertijde gelegen tussen Molenweg, Heerbaan-Molenberg en Laarstraat, een plaats die nu nog enkel landbouwgrond betreft.

Toponiemen

Belangwekkend is ook dat alle plaatsnamen van velden, weiden en verbindingswegen staan aangeduid; daarenboven de namen van de pachters van de gronden, die aan de eigendommen van de abdij raken; tenslotte sierlijke schetsen van de kastelen van Wilder en Ruisbeek onder Kampenhout; de toenmalige wip op het schuttersveld, perceel nr. 199 tussen 't Hollant, den Dries en den Bogaertstraat; de „Stijne goot”, een stenen overloop van de Molenbeek boven de Weesbeek; de kerken van Erps, Kwerps, Berg en Kampenhout als lokalisatiepunten. De ontdekte reeks kaarten bewijst eens te meer dat Nederokkerzeel, omzeggens afgesloten van de grote verkeerswegen, niettemin eeuwenlang een cultuurcentrum was.

L.K.

Fragment uit de „Caert van Listers Huys” (1661), zopas ontdekt de kerk van Nederokkerzeel. In het centrum afbeelding van „kasteel” of residentie van de rentmeester van St.-Michielsabdij Antwerpen, die bijna gans het grondgebied van de gemeente in bezit had.